

สรุปข้อหาหรือการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสงขลาขอหาหรือว่า นางสาว พ. ได้ขอสำเนารายงานการสอบสวน และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่นางสาว พ. ร้องทุกข์ว่าได้รับการปฏิบัติโดยมิชอบจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองหริ่ง และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำขึ้น ซึ่งสำนักงานฯ เห็นว่า นางสาว พ. ควรไปยื่นคำร้องต่อหน่วยงานดังกล่าวแทน เพื่อหน่วยงานจะได้ใช้ดุลพินิจตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นการถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยคณะอนุกรรมการตอบข้อหาหรือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่นางสาว พ. ร้องขอข้อมูลข่าวสารจากสำนักงานฯ หากสำนักงานฯ มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานฯ แล้ว สำนักงานฯ จะต้องพิจารณาว่าจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแก่นางสาว พ. หรือไม่ หากจะไม่เปิดเผยต้องมีเหตุผลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่หากปรากฏว่าสำนักงานฯ ไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่นางสาว พ. ร้องขออยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานฯ แล้ว สำนักงานฯ ต้องแจ้งให้นางสาว พ. ทราบว่าสำนักงานฯ ไม่มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแล พร้อมเหตุผลประกอบด้วย และให้คำแนะนำโดยไม่ชักช้าต่อไป ตามนัยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๑๐/๒๕๕๔

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคาร

ผู้อุทธรณ์ : นาง ส.
หน่วยงานที่รับผิดชอบ : เทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงนายกเทศมนตรีเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี ขอสำเนาเอกสาร จำนวน ๗ รายการ คือ

๑. คำร้องที่ ๕๔๑/๕๐ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๐ ของบริษัท อ จำกัด
๒. ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ ๔๒๐/๒๕๕๐ พร้อมรายการต่ออายุใบอนุญาต
๓. แผนผัง แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณเลขที่ ๔๑๔/๒๕๕๐ ที่แนบท้าย ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ ๔๒๐/๒๕๕๐
๔. รายงานการตรวจสอบอาคารที่ปลูกสร้างบนโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๔๐๔๕๕ - ๑๔๐๔๖๕ ๑๔๐๔๗๕ ๑๔๐๔๗๖ และ ๑๔๐๔๗๙ - ๑๔๐๔๘๗
๕. การขออนุญาตตัดแปลงอาคารที่ปลูกสร้างบนโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๔๐๔๘๒
๖. ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ ๓๘๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓
๗. แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณสิ่งก่อสร้างตามใบอนุญาตเลขที่ ๓๘๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

เทศบาลเมืองหนองปรือ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ โดยให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลของบุคคลอื่น การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของบุคคลอื่นตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หากไม่มีการคัดค้านจากบริษัท อ จำกัด ผู้อุทธรณ์ก็สามารถขอรับข้อมูลข่าวสารตามที่ร้องขอได้

ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้อุทธรณ์ได้ทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างโครงการอัสตินีพาร์ค ๒ กับบริษัท อ จำกัด แต่บริษัทฯ ทำผิดสัญญาโดยปลูกสร้างอาคารผิดแบบจากที่ขออนุญาตก่อสร้างและที่ตกลงตามสัญญา อีกทั้งใบอนุญาตก่อสร้างอาคารก็หมดอายุก่อนที่บริษัทฯ จะเริ่มก่อสร้างอาคาร และเมื่อถึงวันนัดโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง บริษัทฯ ก็ไม่ดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงฟ้องบริษัทฯ ต่อศาลจังหวัดพัทยา และร้องเรียนต่อเทศบาลเมืองหนองปรือให้ตรวจสอบโครงการก่อสร้างของบริษัทฯ แต่เทศบาลฯ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ รายการที่ ๒ ในส่วนของใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ ๔๒๐/๒๕๕๐ รายการที่ ๓ รายการที่ ๔ ในส่วนของบันทึกรายงานผลการตรวจสอบอาคารบนโฉนดที่ดิน ซึ่งมีเฉพาะบนโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๔๐๔๘๒ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒ ที่นายช่างโยธารายงานต่อนายกเทศมนตรีเมืองหนองปรือ และรายการที่ ๖ ไม่มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ แต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการของเทศบาลฯ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตก่อสร้างอาคาร การออกเลขที่บ้าน ซึ่งเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ เทศบาลฯ จะต้องดำเนินการให้ถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้ จึงเห็นควรเปิดเผยให้แก่ผู้อุทธรณ์ได้ ส่วนรายการที่ ๗ ในส่วนของแบบแปลนที่เป็นโครงสร้าง

/ภายนอกอาคาร...

ภายนอกอาคารเป็นเอกสารที่ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารต้องยื่นประกอบคำขอรับอนุญาตต่อเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของเอกชนที่อยู่ในความครอบครองของทางราชการ และเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ประชาชนจึงอาจใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อตรวจสอบความถูกต้องได้ จึงเห็นควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ให้ผูุ้ทธรณ์ได้

สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ ในส่วนของรายการต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ ๔๒๐/๒๕๕๐ รายการที่ ๔ ในส่วนของรายงานการตรวจสอบอาคารที่ปลูกสร้างบนโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๔๐๔๕๕ - ๑๔๐๔๖๕ ๑๔๐๔๗๕ ๑๔๐๔๗๖ และ ๑๔๐๔๗๙ - ๑๔๐๔๘๗ และรายการที่ ๕ ผู้แทนเทศบาลฯ แจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการในกรณีนี้ไม่ใช่คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าเป็นความจริงก็สามารถใช้สิทธิขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ จึงมีคำวินิจฉัยให้เทศบาลเมืองหนองปรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ รายการที่ ๒ ในส่วนของใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ ๔๒๐/๒๕๕๐ รายการที่ ๓ รายการที่ ๔ ในส่วนของบันทึกรายงานผลการตรวจสอบอาคารที่ปลูกสร้างบนโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๔๐๔๘๒ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒ ที่นายช่างโยธารายงานต่อนายกเทศมนตรีเมืองหนองปรือ รายการที่ ๖ และรายการที่ ๗ เฉพาะแบบแปลนที่เป็นโครงสร้างภายนอกอาคาร โดยปกปิดรายการประกอบแบบแปลน รายการคำนวณสิ่งก่อสร้าง และแบบแปลนที่เป็นโครงสร้างภายในอาคารแก่ผู้อุทธรณ์ และให้ยกอุทธรณ์รายการที่ ๒ ในส่วนของรายการต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ ๔๒๐/๒๕๕๐ รายการที่ ๔ ในส่วนของรายงานการตรวจสอบอาคารที่ปลูกสร้างบนโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๔๐๔๕๕ - ๑๔๐๔๖๕ ๑๔๐๔๗๕ ๑๔๐๔๗๖ และ ๑๔๐๔๗๙ - ๑๔๐๔๘๗ และรายการที่ ๕

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ๓ ทาง ดังนี้

๑.๑ เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และเว็บไซต์ของศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสาร กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๑.๒ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานรัฐ และภาคประชาชน

๑.๓ รับฟังความคิดเห็นโดยแจ้งเวียนเป็นหนังสือระหว่างวันที่ ๑๙ มกราคม - ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ ดังนี้

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

๒.๑ เผยแพร่ทางเว็บไซต์ตามข้อ ๑.๑ จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๑๙ มกราคม - ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๔๓ ราย โดยเห็นด้วยกับร่างกฎหมายทั้งฉบับ จำนวน ๓๙ ราย และมิชอบเสนอแนะบางมาตรา จำนวน ๔ ราย

๒.๒ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นตามข้อ ๑.๒ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๒.๒.๑ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานรัฐในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑ มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๓๘ คน

๒.๒.๒ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๓๘ คน

๒.๓ รับฟังความคิดเห็นโดยแจ้งเวียนเป็นหนังสือตามข้อ ๑.๓ จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๒ - ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ ดังนี้

๒.๓.๑ แจ้งเวียนหน่วยงานของรัฐในส่วนกลาง (รวมทั้งสำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สำนักงบประมาณ สำนักงาน กพร.) ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น โดยมีหน่วยงานแสดงความคิดเห็น ดังนี้

๑) หน่วยงานราชการส่วนกลางแสดงความคิดเห็น จำนวน ๖๑ หน่วยงาน เห็นด้วยทั้งฉบับ จำนวน ๒๓ หน่วยงาน มีข้อเสนอแนะบางมาตรา จำนวน ๓๘ หน่วยงาน

๒) หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๙๘ หน่วยงาน เห็นด้วยทั้งฉบับ จำนวน ๑๔๙ หน่วยงาน มีข้อเสนอแนะบางมาตรา จำนวน ๔๙ หน่วยงาน

๓) หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นแสดงความคิดเห็น จำนวน ๙๔ หน่วยงาน เห็นด้วยทั้งฉบับ ๗๒ หน่วยงาน มีข้อเสนอแนะบางมาตรา จำนวน ๒๒ หน่วยงาน

๔) หน่วยงานรัฐอื่นๆ แสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๔ หน่วยงาน เห็นด้วยทั้งฉบับ จำนวน ๑๑ หน่วยงาน มีข้อเสนอแนะบางมาตรา จำนวน ๑๓ หน่วยงาน

๒.๓.๒ แจ้งเวียนภาคประชาชน (กรรมการ และที่ปรึกษาคณะกรรมการธรรมาภิบาล จังหวัด) โดยมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๐ คน เห็นด้วยทั้งฉบับ จำนวน ๕ คน มีข้อเสนอแนะบางมาตรา จำนวน ๕ คน

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานรัฐในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ หอประชุม กรมประชาสัมพันธ์ โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานรัฐในส่วนกลางมาร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ หอประชุมกรมประชาสัมพันธ์ โดยเชิญภาคประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมาร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น

๓.๒ รับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และเว็บไซต์ของศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสาร กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๓.๓ รับฟังความคิดเห็นโดยแจ้งเวียนเป็นหนังสือระหว่างวันที่ ๒ มีนาคม – ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ เป้าหมายได้แก่หน่วยงานรัฐส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานรัฐอื่นๆ เช่น ศาล องค์การอิสระ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และภาคประชาชนทุกจังหวัด (กรรมการ และที่ปรึกษาคณะกรรมการธรรมาภิบาล จังหวัด)

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในประเด็น ดังนี้

๔.๑ หน่วยงานรัฐไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๔.๒ หน่วยงานรัฐมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการเพิ่มบทนิยาม “ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ”

๔.๓ หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดนิยาม “หน่วยงานของรัฐ”

๔.๔ หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนไม่เห็นด้วยที่ร่างกฎหมายให้สิทธิคนต่างด้าวเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้เท่าเทียมกับคนสัญชาติไทย (ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดัดบทนิยาม “คนต่างด้าว” ในมาตรา ๔ และบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคนต่างด้าวในมาตรา ๔ วรรคสี่ ออกจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๔.๕ หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการจัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ขอภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอ

๔.๖ หน่วยงานภาครัฐมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งแต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน

๔.๗ หน่วยงานภาครัฐไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้มีการลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการโดยไม่ชอบ หรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

๔.๘ หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนไม่เห็นด้วยที่ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับเอกสารประวัติศาสตร์

๔.๙ หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้ปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเป็นกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในส่วนของกรรมการโดยตำแหน่ง

๔.๑๐ หน่วยงานภาครัฐไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้ผูุ้ธรณ์ที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ให้ผูุ้ธรณ์ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้โดยตรง

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น และ ๖. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น	๖. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น
<p>๕.๑ หน่วยงานของรัฐไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีผลบังคับใช้นับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาทันที อาจมีผลต่อการเตรียมการของหน่วยงานรัฐ ดังนั้นควรกำหนดเวลาให้หน่วยงานเตรียมตัวปฏิบัติตามกฎหมายด้วย</p> <p>ส่วนภาคประชาชนเห็นด้วย</p>	<p>๖.๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาข้อโต้แย้งแล้วเห็นว่า การกำหนดให้กฎหมายนี้มีผลบังคับใช้ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา อาจส่งผลให้หน่วยงานไม่มีเวลาเตรียมการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานมีเวลาเตรียมตัวปฏิบัติตามกฎหมายคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงควรแก้ไขร่างกฎหมายโดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีเวลาเตรียมตัวปฏิบัติตามกฎหมายด้วย</p>
<p>๕.๒ หน่วยงานรัฐเห็นว่าการเพิ่มนิยามคำว่าข้อมูลข่าวสารสาธารณะโดยไม่แยกประเภทออกเป็นอีกหมวดหนึ่งเพื่อกำหนดหน้าที่โดยเฉพาะ เจาะจงให้กับหน่วยงานของรัฐต่างหากจากหมวดที่ว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ อาจเกิดความสับสนในการ</p>	<p>๖.๒ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาข้อสังเกตแล้วเห็นว่าพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดหมวดหมู่ไว้เหมาะสมแล้ว ส่วนร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ นั้นปรับถ้อยคำให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเท่านั้น ไม่ทำให้</p>

<p>จำแนกประเภทของข้อมูลข่าวสารภายในหน่วยงานของรัฐ</p> <p>ส่วนภาคประชาชนเห็นด้วย</p>	<p>หลักการเปลี่ยนแปลงไป จึงไม่น่าทำให้เกิดการสับสนในการปฏิบัติตามกฎหมาย</p>
<p>๕.๓ หน่วยงานภาครัฐเห็นด้วยกับบทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” และมีข้อสังเกตว่าควรกำหนดให้ครอบคลุม “วัด หรือองค์กรทางศาสนาที่มีลักษณะเป็นหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่นที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ” ด้วย ทั้งนี้ สำนักงานอัยการสูงสุด เสนอให้แก้บทนิยามหน่วยงานของรัฐ “สำนักงานอัยการสูงสุด” แก้เป็น “สำนักงานอัยการสูงสุดเฉพาะส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการสอบสวนและการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ” และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอให้แก้ไขบทนิยามหน่วยงานของรัฐในส่วนของหน่วยงานอิสระ โดยแก้เป็น “หน่วยงานธุรการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ”</p> <p>ส่วนภาคประชาชนไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้หมายความรวมถึงเฉพาะหน่วยงานทางธุรการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ควรบังคับใช้กับตัวองค์กรอิสระฯ ด้วย และควรกำหนดมาตรการบังคับเมื่อองค์กรอิสระไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ</p>	<p>๖.๓ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ พิจารณาข้อสังเกตแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ได้กำหนดนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ไว้ชัดเจน ครอบคลุมหน่วยงานของรัฐทุกประเภท ส่วนวัด หรือองค์กรทางศาสนานั้น โดยสถานะแล้วไม่ได้มีอำนาจหน้าที่หรือใช้อำนาจของรัฐในการดำเนินงาน จึงไม่อาจกำหนดให้วัด หรือองค์กรทางศาสนามีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายนี้ ส่วนการกำหนดให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยงานรัฐที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายนี้ไม่มีผลกระทบต่อ การสอบสวนและดำเนินคดีของพนักงานอัยการ เนื่องจากหากมีผู้ขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าว สำนักงานอัยการสามารถปฏิเสธการเปิดเผยได้ โดยที่ผ่านมาคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้วินิจฉัยเป็นแนวทางมาตลอดว่าข้อมูลข่าวสารที่อยู่ระหว่างการสอบสวนและดำเนินคดีของพนักงานอัยการเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยไม่ได้ ทั้งนี้ การกำหนดให้เฉพาะหน่วยงานธุรการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายนี้ เพื่อไม่ให้เกิดกระทบกับการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระดังกล่าว</p>
<p>๕.๔ ภาครัฐส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยที่ให้สิทธิคนต่างด้าวเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้เท่าเทียมกับคนสัญชาติไทย เพราะจะทำให้คนต่างด้าวมิสิทธิเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้ทั้งหมด อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ หรือทำให้คนไทยเสียเปรียบทางภาคธุรกิจ ควรคงนิยาม “คนต่างด้าว” ไว้ โดยกำหนดจำกัดสิทธิให้คนต่างด้าวมิสิทธิเข้าถึง</p>	<p>๖.๔ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ พิจารณาข้อโต้แย้งแล้วเห็นว่า แม้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฉบับที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันจะจำกัดสิทธิบุคคลต่างด้าวในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่ที่ผ่านมามีคนต่างด้าวก็ไม่ได้มีคำขอข้อมูลข่าวสารด้วยตนเอง แต่จะใช้วิธีการให้บุคคลสัญชาติไทยยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารแทนบุคคลต่าง</p>

<p>ข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง และข้อมูลข่าวสารสาธารณะเท่านั้น แต่มีหน่วยงานของรัฐบางส่วนที่เห็นด้วย เพราะเป็นไปตามหลักสากลที่ให้สิทธิคนต่างชาติมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างเท่าเทียม</p> <p>ส่วนภาคประชาชนไม่เห็นด้วย ควรมีการจำกัดสิทธิของคนต่างด้าวไม่ให้มีสิทธิเทียบเท่าคนไทย</p>	<p>ตัวนั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เปิดกว้างให้บุคคลต่างด้าวมียสิทธิเท่าเทียมกับคนสัญชาติไทยในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักสากล ส่วนกรณีผู้ไม่เห็นด้วยเพราะเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงนั้น เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอได้หากเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ดังนั้น การที่กฎหมายนี้ให้สิทธิบุคคลต่างด้าวเท่าเทียมกับคนไทยจึงไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศแต่อย่างใด</p>
<p>๕.๕ หน่วยงานของรัฐเห็นว่าการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการจัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ขอภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอนั้นควรกำหนดให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารต้องระบุวัตถุประสงค์ของการขอ เพื่อให้หน่วยงานมีข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาว่าการนำข้อมูลไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอจะเกิดผลกระทบทางลบต่อบุคคล องค์กร หรือสังคมหรือไม่</p> <p>ส่วนภาคประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วย เนื่องจากเป็นระยะเวลาที่กำหนดไว้ชัดเจน ประชาชนจะสามารถรู้เวลาในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ระยะเวลา ๓๐ วันมีความเหมาะสมดี แต่มีบางคนบอกว่า ๓๐ วันนานเกินไป และเป็นห่วงว่าอาจมีปัญหาในการตีความของคำว่า “ขอมาก” “ขอบ่อย” ว่าหมายถึงแค่ไหนเพียงใด</p>	<p>๖.๕ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาข้อสังเกตแล้วเห็นว่า เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการมีหลักการ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” และมีเจตนารมณ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ผู้ขอไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียกับข้อมูลข่าวสารที่ขอ จึงไม่จำเป็นต้องให้ผู้ขอระบุวัตถุประสงค์ในการขอ ส่วนกรณีภาคประชาชนบางส่วนมีข้อสังเกตว่า ระยะเวลา ๓๐ วันนานเกินไปและอาจมีปัญหาการตีความคำว่า ขอมาก หรือ ขอบ่อย นั้น ในทางปฏิบัติหากหน่วยงานของรัฐปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอ้างว่าเป็นการขอมากหรือขอบ่อย แล้วผู้ขอไม่เห็นด้วย หากมีการอุทธรณ์หรือร้องเรียนก็มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารทำการกลั่นกรองว่า การขอข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นการขอมาก หรือขอบ่อยหรือไม่ โดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ศึกษาวิเคราะห์ แล้วเห็นว่าการกำหนดระยะเวลาให้หน่วยงานของรัฐจัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ขอภายใน ๓๐ วันนั้น เหมาะสมดีแล้ว</p>

<p>๕.๖ หน่วยงานภาครัฐเห็นว่าการกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงานเป็นการใช้ถ้อยคำกว้างเกินไป อาจทำให้เข้าใจได้ว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงานต้องประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติงานในหน่วยงานรัฐนั้นทุกคน จึงควรกำหนดองค์ประกอบ จำนวน ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ให้ชัดเจนเพื่อเป็นหลักเกณฑ์กลางให้หน่วยงานรัฐแต่ละแห่งนำไปใช้เป็นแนวทางเดียวกัน และระยะเวลาที่กำหนดให้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประจำหน่วยงานต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนั้นไม่เหมาะสม อย่างน้อยควรกำหนด ๓๐ วัน และสามารถขยายเวลาได้ด้วย</p> <p>ส่วนภาคประชาชน เห็นด้วย เนื่องจากการมีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงาน จะส่งผลทำให้การพิจารณาคำขอจะมีความรอบคอบมากขึ้น แต่อาจส่งผลให้การพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารเกิดความล่าช้าเนื่องจากต้องผ่านการพิจารณาจากหลายบุคคล รวมถึงต้องมีการประชุมซึ่งเวลาในการประชุมอาจไม่ตรงกัน</p>	<p>๖.๖ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาข้อสังเกตแล้วเห็นว่า เนื่องจากหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายนี้มีหลายประเภท และมีตำแหน่งแตกต่างกัน จึงไม่สามารถระบุไว้ในกฎหมายได้ว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดบ้าง ทั้งนี้ หากมีข้อสงสัยในทางปฏิบัติก็สามารถหารือต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้อีกทั้งการกำหนดให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้นเพื่อขับเคลื่อนให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถใช้ดุลพินิจพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารได้ด้วยตนเอง ไม่จำเป็นต้องนำคำขอข้อมูลข่าวสารเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานพิจารณาทุกเรื่อง ส่วนระยะเวลาที่กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประจำหน่วยงานต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนั้นเหมาะสมแล้ว หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันก็ขยายเวลาได้ เนื่องจากเป็นระยะเวลาเร่งรัด ส่วนกรณีภาคประชาชนมีข้อสังเกตว่าอาจทำให้การพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารมีความล่าช้านั้น กฎหมายได้บัญญัติกรอบเวลาการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานไว้แล้ว หากประชาชนเห็นว่าหน่วยงานของรัฐดำเนินการล่าช้าประชาชนมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้</p>
<p>๕.๗ หน่วยงานภาครัฐเห็นว่าการกำหนดให้ลงโทษทางวินัยกรณีมีการร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการโดยไม่ชอบ ทำให้เจ้าหน้าที่เสียขวัญ กำลังใจ และอาจไม่มีผู้ใด</p>	<p>๖.๗ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาข้อสังเกตตามข้อ ๕.๗ กรณีกำหนดให้ลงโทษทางวินัยกรณีมีการร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ</p>

<p>กล้าใช้ดุลพินิจพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสาร เพราะคำว่า โดยไม่ชอบนั้นมีความหมายกว้าง</p> <p>ส่วนภาคประชาชนเห็นด้วย เนื่องจากเป็นมาตรการบังคับให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการทางกฎหมาย และควรมีมาตรการบังคับหรือบทลงโทษกรรมการองค์กระอิสระตามรัฐธรรมนูญด้วย ด้วย เช่น หากกรรมการองค์กระอิสระไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ก็ถือว่าขาดคุณสมบัติในการดำรงตำแหน่ง</p>	<p>ราชการโดยไม่ชอบ แล้วเห็นว่า การกำหนดให้ลงโทษทางวินัยกรณีมีการร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการโดยไม่ชอบนั้นอาจมีปัญหาในการตีความ และอาจทำให้เจ้าหน้าที่ไม่กล้าใช้ดุลพินิจพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสาร จึงเห็นควรปรับแก้ไขร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ โดยตัดข้อความ “เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการโดยไม่ชอบ” ออก</p>
<p>๕.๘ หน่วยงานภาครัฐไม่เห็นด้วยที่ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับเอกสารประวัติศาสตร์ โดยเห็นควรให้คงมาตรา ๒๖ ไว้ตามเดิม เนื่องจากมาตรา ๒๖ เป็นเรื่องกำหนดเวลาของการเก็บรักษาและการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีได้มีการบัญญัติรับรองไว้ในพระราชบัญญัติจดหมายเหตุฯ ดังนั้นจึงไม่ขัดหรือแย้งหรือซ้ำซ้อนกันอีกทั้งคำว่า “เอกสารจดหมายเหตุ” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจดหมายเหตุแห่งชาติฯ แตกต่างกับเอกสารประวัติศาสตร์ตามมาตรา ๒๖</p> <p>ส่วนภาคประชาชน ไม่เห็นที่ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับเอกสารประวัติศาสตร์ ควรคงมาตรา ๒๖ ไว้ตามเดิม</p>	<p>๖.๘ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาข้อสังเกตแล้วเห็นว่า การคงบทบัญญัติเกี่ยวกับเอกสารประวัติศาสตร์มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไว้ตามเดิมจะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเก็บเอกสารประวัติศาสตร์ หรือจดหมายเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ โดยตัดมาตรา ๑๒ ออกจากร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ</p>
<p>๕.๙ หน่วยงานภาครัฐไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้ปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเป็นกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพราะจะทำให้องค์ประกอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีจำนวนมากเกินไป อาจเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ</p> <p>ส่วนภาคประชาชนไม่เห็นด้วย เพราะองค์ประกอบใหญ่เกินไป ไม่มีความคล่องตัว ควรเลือกเฉพาะผู้แทนหน่วยงานที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องเท่านั้น องค์ประกอบตามกฎหมายเดิมเหมาะสมอยู่แล้ว</p>	<p>๖.๙ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาข้อสังเกตตามข้อ ๕.๙ กรณีที่กำหนดให้ปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเป็นกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แล้วเห็นว่า การกำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประกอบด้วยปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p>

<p>๕.๑๐ หน่วยงานภาครัฐไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้อุทธรณ์ที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ให้ผู้อุทธรณ์ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้โดยตรง แต่ควรให้ฟ้องคดีไปตามลำดับชั้นศาล เนื่องจากพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ชัดเจนแล้ว อีกทั้งการกำหนดให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้เลย มีผลให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีสถานะเท่าศาลปกครองชั้นต้น จึงควรกำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ และวิธีการสรรหา โดยเทียบเคียงกับคณะกรรมการพิทักษ์คุณธรรม ทั้งนี้ควรกำหนดให้ผู้อุทธรณ์ที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นตามเดิม เพราะการให้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นยังเป็นกระบวนการกลั่นกรองคดีก่อนขึ้นสู่ศาลปกครองสูงสุดอีกชั้นหนึ่งภาคประชาชน เห็นด้วย เพราะทำให้กระบวนการรวดเร็วขึ้น</p>	<p>๖.๑๐ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาข้อสังเกตตามข้อ ๕.๑๐ กรณีกำหนดให้อุทธรณ์ที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ให้ผู้อุทธรณ์ฟ้องคดี ต่อศาลปกครองสูงสุดได้โดยตรงแล้วเห็นว่า การกำหนดให้ผู้อุทธรณ์ที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้โดยตรงไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาลชั้นต้นก่อน ก็เพื่อให้กระบวนการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของประชาชนมีความรวดเร็วกว่าเดิม แต่เห็นด้วยกับข้อสังเกตที่ว่า การกำหนดให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้เลย มีผลให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีสถานะเท่าศาลปกครองชั้นต้น จึงเพิ่มบทบัญญัติในมาตรา ๓๗ วรรคห้า กำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการพิจารณาสรรหาคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและวิธีพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่ประกาศในพระราชกฤษฎีกา</p>
--	--

๗. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแล้วในประเด็นต่างๆ แล้ว ได้ปรับแก้ไขร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ตามที่หน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาชน เสนอแนะ ดังนี้

๗.๑ แก้ไขร่างกฎหมายในมาตรา ๒ โดยแก้ไขจากความเดิม “พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป” แก้เป็น “พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่บทบัญญัติมาตรา ๑๗ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

๗.๒ แก้ไขร่างกฎหมายในมาตรา ๑๐ โดยแก้ไขจากความเดิม “เมื่อความปรากฏแก่คณะกรรมการว่ากรณีที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการโดยไม่ชอบ หรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร...” แก้เป็น “เมื่อความปรากฏแก่คณะกรรมการว่ากรณีที่มีการร้องเรียนต่อ

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเกิดจากการไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร...” โดยตัดข้อความเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการโดยไม่ชอบ ออก

๗.๓ เดิมบัญญัติให้ยกเลิกมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเป็นไม่ยกเลิกมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๗.๔ เพิ่มข้อความ “หลักเกณฑ์ วิธีการพิจารณาสรรหาคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่ประกาศในพระราชกฤษฎีกา” เป็นวรรคห้า ของมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผมเข้าบ้านไม่ได้

เรื่องนี้เหมือนกับเรื่องที่ผมเพิ่งเขียนไปเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ เป็นเรื่องที่เขาขอสำเนาหนังสือที่ ตำรวจภูธรจังหวัด ส่งไปสถานีตำรวจอีกแห่งหนึ่ง แล้วได้รับการปฏิเสธ กรรมการวินิจฉัยฯ มีคำวินิจฉัยว่าให้ เปิดเผย ไม่เป็นไรครับ หลายท่านอาจจะไม่เห็นเรื่องนั้น มาดูใหม่

นายตามีหนังสือถึงนายอำเภอเมืองลำปางเพื่อขอคัดสำเนาหนังสือ ที่ ลป ๐๑๑๘.๗(ศตธ.)/ ๑๗๔๐ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๑ เพื่อประกอบการพิจารณาข้อเท็จจริง อำเภอเมืองลำปางมีหนังสือแจ้งปฏิเสธ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลว่า สำเนาหนังสือตามที่ขอนั้นเกี่ยวเนื่องกับผลการพิจารณาของ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีการออกโฉนดที่ดินทับทางสาธารณประโยชน์ ขวางทางเข้าที่ดินของนายตา ขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการฯ จึงไม่อนุญาตให้เปิดเผยเพราะจะทำให้การบังคับใช้ กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ เป็นเหตุผลตามมาตรา ๑๕ (๒)

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อำเภอเมืองลำปาง มี หนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณา และชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า สำเนาหนังสือที่นายตามีคำขอนั้น เป็นหนังสือที่ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอเมืองลำปาง แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง ซึ่งไม่ได้แจ้งให้นายตาทราบโดยตรง และผลการตรวจสอบเกี่ยวเนื่องกับการพิจารณาของคณะกรรมการ สอบสวนข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนเรื่องออกโฉนดทับที่ดินดังกล่าว ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วและรายงานต่อ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปางเพื่อทราบและพิจารณา จึงเห็นว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) ที่เปิดเผยให้ ไม่ได้ตามที่แจ้งแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นายตา มีคำขอคือ สำเนาหนังสืออำเภอเมืองลำปาง ที่ ลป ๐๑๑๘.๗(ศตธ.)/๑๗๔๐ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๑ เรื่อง แจ้งผลการดำเนินการต่อเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน ที่นายอำเภอเมืองลำปาง รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความอย่างใดที่เปิดเผยไม่ได้ ตามมาตรา ๑๕ พิจารณาแล้ว จึงวินิจฉัยให้อำเภอเมืองลำปาง เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำเนาหนังสือศูนย์ดำรงธรรมฉบับ ดังกล่าวพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายตา

เรื่องนี้นอกจากตัวข้อมูลข่าวสารที่เป็นเอกสารที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามปกติของ หน่วยงานของรัฐแล้ว นายตาก็เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วย เพราะถูกออกโฉนดที่ดินขวางทางเข้าออกที่ดินของ ตัวเอง ควรได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อไปใช้ปกป้องคุ้มครองสิทธิของตัวเองต่อไป หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้นะครับ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๒๘๓/๒๕๖๑)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

เรื่องเกิดจากขยะ

เรื่องนี้พนักงานของเทศบาลรับเงินค่าเก็บขยะไปแล้ว ไม่นำเงินส่งนานถึง ๔ ปีงบประมาณ เป็นเรื่องผิดระเบียบราชการ แต่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ๖ ไม่เกี่ยวข้องกับตรงนั้น ทุกคนมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อไปใช้คุ้มครองสิทธิของตัวเองได้

นายเยี่ยมได้มีหนังสือถึงนายกเทศมนตรีตำบลบางเมือง ขอเอกสารเกี่ยวกับคำสั่งให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน รวม ๔ รายการ คือ ๑) คำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกคนที่ต้องชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่เทศบาลตำบลบางเมือง พร้อมความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ๒) หนังสือเทศบาลตำบลบางเมือง ที่ สป ๕๒๖๐๖/๓๙๘๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ ๓) หนังสือจังหวัดสมุทรปราการ ที่ สป ๐๐๒๓.๔/๑๔๑๓๑ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ ๔) คำสั่งเทศบาลตำบลบางเมืองในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ดำเนินการบังคับทางการปกครองที่เกี่ยวกับกรณีในข้อ ๒ และข้อ ๓ เพียง ๒ วัน เทศบาลตำบลบางเมือง มีหนังสือส่งเอกสารให้นายเยี่ยมทั้ง ๔ รายการ แต่ไม่จบครบเพราะในรายการที่ ๑ มีบางส่วนที่เห็นว่าเป็นเอกสารส่วนบุคคลไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลให้ได้ นายเยี่ยมจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลตำบลบางเมือง มีหนังสือส่งข้อมูล ๔ รายการไปให้ประกอบการพิจารณา และชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า กรณีดังกล่าวเกิดจากมีการตั้งบัญชีเงินขาดบัญชีจำนวน ๘ ราย เป็นเงิน ๘๓๖,๕๓๐ บาท เนื่องจากเจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าขยะมูลฝอยไม่นำเงินส่งเป็นรายได้ของเทศบาลฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๑ - ๒๕๔๔ เทศบาลฯ ยังไม่ได้เรียกให้ชุดใช้ผู้ต้องชุดใช้เงินบางรายเสียชีวิตไปแล้ว และเรื่องเงินขาดบัญชีล่วงพ้นสิบปีขาดอายุความที่จะดำเนินคดีทางกฎหมาย แต่ก็ได้ส่งสำเนาคำสั่งให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับทางราชการ และสำเนาคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัด เฉพาะรายของนายเยี่ยมให้แล้ว เหลือเพียงเอกสารของผู้กระทำละเมิดรายอื่นๆ ซึ่งเทศบาลฯ พิจารณาเห็นว่า เป็นเอกสารของบุคคลอื่น เปิดเผยไม่ได้ และถึงแม้นายเยี่ยมไม่ได้รับเอกสารของผู้กระทำละเมิดรายอื่น ๆ ก็ยังใช้เอกสารที่ส่งให้ไปแล้วโต้แย้งข้อเท็จจริงในประเด็นเฉพาะตัวเองได้เพียงพอ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒, ๓ และ ๔ เปิดเผยให้ไปแล้วก็ไม่มีประเด็นต้องพิจารณา เหลือเพียงรายการที่ ๑ คำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าวทุกคนต้องชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่เทศบาลตำบลบางเมือง และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดที่วินิจฉัยอุทธรณ์เจ้าหน้าที่แต่ละคน เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความอย่างใดที่เปิดเผยไม่ได้ ตามมาตรา ๑๕ พิจารณาแล้ว จึงวินิจฉัยให้เทศบาลตำบลบางเมือง เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายเยี่ยม

เรื่องนี้ได้ประโยชน์ทั้งในเรื่องกฎหมายข้อมูลข่าวสาร และเรื่องการบริหารงานของท้องถิ่น เพราะมีการปฏิบัติไม่ถูกระเบียบนานถึง ๔ ปี ขอให้ท้องถิ่นศึกษาเป็นแนวทางครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้ครับ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” อย่าลืมนะครับ ติดต่อหาหรือไปได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”

(ที่ สค ๒๕๔/๒๕๖๑)

ไม่ต้องปิดทรวงครับ

เดี๋ยวนี้หากจะส่งของรับพัสดุหรืออะไรก็แล้วแต่ในเรื่องไปรษณีย์ เราไม่ต้องไปติดต่อที่สำนักงานไปรษณีย์แล้วเพราะมีตัวแทนที่ได้รับแต่งตั้งจากบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ทำให้เราสะดวกมากขึ้น แต่ก็มีการฉ้อโกงเสียหาย สูญหาย ถูกเปิด ใครรับผิดชอบ เรื่องนี้ขอข้อมูลข่าวสารอะไรบ้าง

นายนิติ ยังเป็นนักศึกษา มีหนังสือถึงหัวหน้าที่ทำการไปรษณีย์พัทยา บางแสน และศรีราชา เพื่อขอข้อมูลข่าวสาร ๒ รายการ คือ สถิติการร้องเรียนไปรษณีย์ไทย ในเขตพื้นที่พัทยา บางแสน และศรีราชา และสถิติการรับผิดชอบค่าเสียหายย้อนหลัง ๒ ปี แต่สำนักงานไปรษณีย์เขต ๒ มีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่าเป็นข้อมูลในการใช้บริหารจัดการภายในองค์กรของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ไม่สามารถมอบให้บุคคลภายนอกได้ นายนิติจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สำนักงานไปรษณีย์เขต ๒ มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปว่า สำนักงานไปรษณีย์เขต ๒ เป็นหน่วยงานที่ถูกผ่านเรื่องให้ตรวจสอบเฉพาะบางเรื่อง จึงไม่ได้จัดทำสถิติไว้ ประกอบกับข้อมูลดังกล่าวหากบุคคลภายนอกนำไปเปิดเผยต่อคู่แข่งทางการค้า ที่ปัจจุบันมีบริษัทที่เปิดรับงานไปรษณีย์เอกชนหลายแห่ง จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นทางธุรกิจ การให้ข้อมูลแก่บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานใหญ่ก่อน สำหรับเรื่องอุทธรณ์นี้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (สำนักงานใหญ่) ได้ส่งข้อมูลข่าวสารตามที่นายนิติมีคำขอเพื่อให้สำนักงานไปรษณีย์เขต ๒ ส่งให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลสถิติการร้องเรียน และสถิติการรับผิดชอบค่าเสียหายของบริษัท ไปรษณีย์ไทย ในเขตพื้นที่พัทยา บางแสน และศรีราชา ย้อนหลัง ๒ ปี เป็นข้อมูลการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีลักษณะอย่างใดที่เปิดเผยไม่ได้ ตามมาตรา ๑๕ ก็ควรเปิดเผยให้นายนิติทราบได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานไปรษณีย์เขต ๒ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายนิติต่อไป

เมื่อส่งเอกสารให้กรรมการฯ พิจารณาแล้ว มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผย หน่วยงานก็ต้องส่งข้อมูลข่าวสารให้ผู้ขอด้วยนะครับ เรื่องนี้สั้นๆ ง่ายๆ เป็นแนวประกอบการพิจารณาได้เลยครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติ หรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้हारोไปได้ครับ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓

ไปสร้างที่อื่นเถอะ

ผมดีใจครับ เวลามีเรื่องอุทธรณ์เกี่ยวกับการที่ประชาชนใช้สิทธิเกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการในการดูแลท้องถิ่นชุมชนของตนเอง ดีกว่าไม่พูดวันนี้แล้วไปรับผลกระทบวันหน้า ก็เลยรีบบอกเล่าให้ฟังเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและหน่วยงานท้องถิ่น

นางสาวดาวเหนือมีหนังสือถึงนายกเทศมนตรีตำบลหนองเสือ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการศูนย์การเรียนรู้การจัดการขยะ และผลิตขยะเชื้อเพลิง (RDF) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา รวม ๖ รายการ เช่น คำขออนุญาตขุดดิน ถมดิน เพื่อประกอบกิจการโรงคัดแยกขยะ รายงานการรับฟังความคิดเห็น เอกสารที่เกี่ยวกับการพิจารณาของเทศบาลในการออกใบอนุญาต ใบอนุญาตขุดดิน ถมดิน พร้อมเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาต รายงานการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เพื่อทราบรายละเอียดโครงการ และรายงานการประชุมระหว่างนายกเทศมนตรีตำบลหนองเสือ กับกลุ่มชาวบ้านผู้ร่วมคัดค้าน เทศบาลตำบลหนองเสือนำหนังสือแจ้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้งหมด ๔ รายการ แต่ปฏิเสธการเปิดเผยในรายการที่ ๒ คือรายงานการรับฟังความคิดเห็น ด้วยเหตุผลว่ายังไม่ได้รับแจ้งจากองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบาและพลังงานจังหวัดซึ่งเป็นเจ้าของโครงการ และรายการที่ ๕ คือรายงานการประชุมสมัยสามัญ ว่าต้องรอให้สภาเทศบาลตำบลหนองเสือรับรองรายงานการประชุมก่อน แต่ต่อมาก็ได้มีหนังสือชี้แจงรายละเอียดข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ ให้ผู้ร้องทราบ นางสาวดาวเหนือจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ เทศบาลตำบลหนองเสือนำหนังสือชี้แจงว่า ได้มีหนังสือถึงสภาเทศบาลฯ ทราบว่า ต้องให้คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม และสภามีมติรับรองหรือแก้ไขในการประชุมครั้งต่อไปก่อน ซึ่งต่อมาประธานสภาเทศบาลฯ ได้มีหนังสือจัดส่งรายงานการประชุมครั้งดังกล่าวจำนวน ๒๓ แผ่น ให้นายกเทศมนตรีตำบลหนองเสือเรียบร้อยแล้ว หมายความว่าที่เคยแจ้งนางสาวดาวเหนือว่า ต้องรับรองรายงานการประชุมก่อน ตอนนั้นก็รับรองแล้ว ถูกนะครับ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีจำนวน ๖ รายการ เทศบาลตำบลหนองเสือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แล้ว ๕ รายการ เหลือเพียงรายการที่ ๕ เพียงรายการเดียวที่ต้องพิจารณา คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า รายงานการประชุมสภาเทศบาลตำบลหนองเสือสมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เป็นข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติของสภาเทศบาลตำบลหนองเสือ ไม่มีอะไรที่เปิดเผยไม่ได้ตามมาตรา ๑๕ ประกอบกับสภาเทศบาลฯ ได้รับรองรายงานการประชุมครั้งดังกล่าวแล้ว การเปิดเผยนอกจากเป็นประโยชน์ต่อนางสาวดาวเหนือแล้วยังแสดงถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาเทศบาลฯ อีกด้วย กรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาจากหลักอะไรครับ ผมเคยพูดไปแล้วแต่อยากให้หน่วยงานถือเป็นหลักในการพิจารณา คือ การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง เรื่องนี้ครบเลยครับ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลตำบลหนองเสือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ รายงานการประชุมสภาเทศบาลตำบลหนองเสือพร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้ด้วย

หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทารือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

อยากเก็บเรื่องของตัวเอง

วันนี้พาท่านผู้อ่านเข้าโรงพยาบาลครับ สังเกตจากข่าวประจำวันให้ตีๆ เวลาเป็นเรื่องคดีเรื่องใหญ่ๆ จะมีกรณีของการขอผลการตรวจรักษาหรือเวชระเบียนของผู้เสียหายจากโรงพยาบาล เพื่อไปใช้พิสูจน์เป็นหลักฐานประกอบคดี แต่เรื่องนี้น่าจะขอเก็บเป็นที่ระลึกครับ

นางปิ่นมีหนังสือถึงโรงพยาบาลศรีธัญญา เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับเวชระเบียนของตัวเองทั้งหมด แต่โรงพยาบาลศรีธัญญามีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า เคยให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการรักษาแก่นางปิ่นแล้ว ครั้งนี้จึงไม่ให้ นางปิ่นจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้แทนโรงพยาบาลศรีธัญญาไปชี้แจงด้วยวาจาพร้อมหนังสือประกอบการชี้แจงว่า นางปิ่นเป็นโรคอารมณ์สองขั้ว ไปรักษาที่โรงพยาบาลศรีธัญญาตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๘ และไปติดต่อกครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๐ จากการทดสอบทางจิตวิทยาพบลักษณะความรู้สึกละมุนๆ ไม่มั่นคง วิดกกังวลสูง โดยเฉพาะความกังวลเกี่ยวกับเรื่องความเจ็บปวดทางด้านร่างกาย ทั้งนี้ โรงพยาบาลศรีธัญญาได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ขอให้ไปบางส่วนแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามกรณีอุทธรณ์คือ เวชระเบียนของนางปิ่นทั้งหมด เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของนางปิ่น ซึ่งนางปิ่นย่อมมีสิทธิที่จะได้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเกี่ยวกับตนเอง หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น จะต้องให้บุคคลนั้นได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับโรงพยาบาลศรีธัญญาได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ไปบางส่วนแล้ว และใบรับรองแพทย์ระบุว่าได้ตรวจนาง...และมีความเห็นว่าเป็นโรคอารมณ์สองขั้ว ไปรักษาที่โรงพยาบาลศรีธัญญาเท่านั้น ข้อมูลนี้ก็ควรเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้โรงพยาบาลศรีธัญญา เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเวชระเบียนของนางปิ่นทั้งหมด พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้ด้วย

การที่จะปฏิเสธว่าให้ไปแล้ว แล้วไปขออีก ถ้าจะเข้าลักษณะขอมามากขอบ่อยโดยไม่มีเหตุอันควร หมายถึงตามมาตรา ๑๑ ครับ คือ ขอในเรื่องเดียวกันหลาย ๆ ครั้ง และหน่วยงานก็ให้ไปทุกครั้ง หรือขอเอกสารโครงการย้อนหลังหลาย ๆ ปี ที่เอกสารมีจำนวนมาก และเป็นภาระกับหน่วยงานด้วย ผู้ขอก็ต้องเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องค่าถ่ายสำเนา และรับรองสำเนาถูกต้อง เอกสารเวชระเบียนของผู้ป่วย ๑ คน ไม่น่ามากเท่าไรครับ เรื่องนี้ใกล้ตัวมากด้วย มีประโยชน์มาก มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หรือไปได้ นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 25953
วันที่ 25 มี.ค. 2561
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ 10000

ที่ นร ๐๑๐๘/ ๓๖๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง ช่วยเหลือกันนี้มา
  ๒. บทความเรื่อง แค่อ้อมรถ ผิดตรงไหน
  ๓. บทความเรื่อง ถูกพระร้องเรียนคะ
  ๔. บทความเรื่อง ขอตรวจสอบหน่อยครับ
  ๕. บทความเรื่อง อย่างนี้ก็มีด้วย

สำนักงานเลขานุการกรม
เลขรับที่ 1162
วันที่ 25 มี.ค. 2561
เวลา

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหาหรือของคณะกรรมการตอบข้อหาหรือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อส่งต่อไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพาศ นิลพันธ์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๕๖๗๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๕๖๙๘

ช่วยเหลือกันนี้มา !

เรื่องนี้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ที่ประชาชนสามารถใช้สิทธิขอสำเนาเอกสารเพื่อไปพิสูจน์สิทธิความเป็นเจ้าของบ้านได้อีกเรื่องหนึ่งครับ หรือเป็นเอกสารอื่นก็อาจพอใช้เทียบเคียงเป็นแนวได้

เรื่องนี้ครับ นายสตางค์ได้ไปติดต่อราชการกับกรุงเทพมหานคร แต่ไม่ทราบว่าไม่พอใจด้วยเรื่องอะไร จึงได้ร้องเรียนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อกรุงเทพมหานคร แล้วต่อมาก็อ้างว่าได้รับการเปิดเผยหนังสือการดำเนินการทางวินัยที่มีเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครลงชื่อไว้ในสำเนาฉบับของหนังสือ แต่เขาเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยนั้น เป็นการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ที่ถูกร้องเรียน จึงต้องการทราบรายชื่อหัวหน้าฝ่ายวินัย หัวหน้ากลุ่มงานวินัย และเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการทางวินัยในช่วงเวลาวันที่ ๗-๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อตรวจสอบอำนาจและหน้าที่ของบุคคลกลุ่มนี้ และจะใช้สิทธิคัดค้านบุคคลดังกล่าวในอนาคตต่อไป แสดงว่านายสตางค์คงต้องไปที่กรุงเทพมหานครอีกหลายครั้ง และไม่ประสงค์ให้เจ้าหน้าที่กลุ่มนี้ดำเนินการเรื่องของตัวเอง ดังนั้น นายสตางค์จึงได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายชื่อกลุ่มบุคคลดังกล่าว แต่สำนักปลัดกรุงเทพมหานครมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ โดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล นายสตางค์จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาข้อเท็จจริงจากคำอุทธรณ์ เหตุผลของหน่วยงานและตัวเอกสารที่นายสตางค์มีคำขอแล้วเห็นว่า รายชื่อเจ้าหน้าที่ทั้งหมดดังกล่าวประกอบด้วยชื่อ และตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอำนาจและหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามปกติของเจ้าหน้าที่แต่ละคนที่ดำรงตำแหน่งนั้น ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลแต่อย่างใด แต่เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย จึงวินิจฉัยให้สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่นายสตางค์ เรื่องคล้าย ๆ กันอย่างนี้ผมเคยได้รับโทรศัพท์หาหรือจากเทศบาลแห่งหนึ่งว่า ประชาชนมีหนังสือขอคำสั่งมอบหมายงานปลัดเทศบาลจะให้ได้หรือไม่ ผมก็ให้คำตอบไปอย่างนี้แหละครับ ก็ลดจำนวนเรื่องร้องเรียนหรืออุทธรณ์ได้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้อย่างไร “เปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th
(ที่ สค ๒๔/๒๕๕๙)

แค่ช่อมรดก ผิดตรงไหน

เรื่องนี้ผู้อุทธรณ์ส่งรถของราชการไปซ่อมตรวจสภาพ เพียงแต่เปลี่ยนจากร้านหนึ่งเป็นอีกบริษัทหนึ่ง ถึงขั้นถูกฟ้องดำเนินคดีอาญา จึงขอสำเนาเอกสารไปเตรียมสู้คดี

นางสาวจันทร์วาดได้มีหนังสือถึงเทศบาลตำบลเนินพระ เพื่อขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือที่นายกเทศมนตรีตำบลเนินพระ มอบหมายพนักงานเทศบาลให้ไปแจ้งความดำเนินคดีกับนางสาวจันทร์วาด ในข้อหาแก้ไขเอกสารของราชการ แต่เทศบาลตำบลเนินพระปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า กรณีนี้นายกเทศมนตรีทำในนามเทศบาลไม่ได้ทำในนามส่วนตัว ส่วนกรณีหนังสือแจ้งความดำเนินคดีอยู่ในสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนที่ยังไม่แล้วเสร็จ ขอให้นางสาวจันทร์วาดไปขอข้อมูลข่าวสารนั้นกับพนักงานสอบสวน นางสาวจันทร์วาดจึงได้มีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้แทนเทศบาลตำบลเนินพระได้ไปชี้แจงและนำเอกสารตามที่นางสาวจันทร์วาดมีคำขอไปประกอบการชี้แจงว่า นางสาวจันทร์วาดเป็นข้าราชการของเทศบาลมีหน้าที่ หนึ่ง สอง สาม และ สี่ ได้แก่แก้ไขหนังสือราชการขอสงวนรถทุกขย่จำนวน ๑ คัน เข้าตรวจเช็คสภาพและซ่อมแซมจากร้าน ส. เป็นบริษัท ข. จึงแจ้งความดำเนินคดีอาญาและดำเนินการทางวินัยกับนางสาวจันทร์วาด สำหรับเหตุผลที่ปฏิเสธเนื่องจากเห็นว่าเป็นเอกสารในสำนวนคดีของพนักงานสอบสวน จึงแนะนำให้ไปขอจากสถานีตำรวจภูธร ประกอบกับหากเปิดเผยเอกสารให้แล้ว ถ้านำไปเผยแพร่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ อาจเกิดความเสียหายแก่เทศบาลได้ จึงไม่อนุญาต

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นางสาวจันทร์วาดมีคำขอคือ หนังสือที่นายกเทศมนตรีตำบลเนินพระมอบหมายพนักงานเทศบาลให้ไปแจ้งความดำเนินคดีกับนางสาวจันทร์วาดประกอบด้วยเอกสารสองฉบับ คือ หนังสือแจ้งความดำเนินคดีอาญาของเทศบาลตำบลเนินพระ และหนังสือมอบอำนาจพนักงานเทศบาลในการดำเนินคดี ข้อมูลข่าวสารทั้งสองอย่างนี้เป็นการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายเกี่ยวกับการฟ้องร้องคดี ซึ่งนางสาวจันทร์วาดเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่าปลอมแปลงเอกสารของราชการ ก็ถือว่าร้ายแรง ควรที่จะได้รับทราบข้อกล่าวหาและเอกสารที่จำเป็นสำหรับใช้ปกป้องสิทธิของตนเองอย่างเพียงพอและเป็นธรรมทั้งทางวินัย และคดีอาญา ประกอบกับมิใช่ข้อมูลที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ เมื่อพิจารณาเหตุผลโดยรอบคอบประกอบกันแล้ว เห็นว่าเปิดเผยให้ทราบได้ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลตำบลเนินพระเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหนังสือแจ้งความดำเนินคดีอาญาของเทศบาลตำบลเนินพระ และหนังสือมอบอำนาจพนักงานเทศบาลในการดำเนินคดีพร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้นางสาวจันทร์วาด

ส่วนเรื่องคดีก็ไปว่ากันครับว่าได้ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบแล้วหรือไม่ ราชการจะได้ประโยชน์อะไรจากการเปลี่ยนร้าน มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้ครับ “เปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๘๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๒/๒๕๖๑)

ถูกพระร้องเรียนค่ะ

เคยมีแต่ข่าวบอ้ย ๆ ทางสื่อว่า พระถูกชาวบ้านร้องเรียน บางแห่งถึงขั้นนิมนต์ไปอยู่วัดอื่น เรื่องนี้ข้าราชการสาวถูกพระร้องเรียนบ้าง ด้วยเรื่องอะไร กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ไปเกี่ยวอย่างไร ไปอ่านกันครับ

เรื่องเป็นมาอยู่ว่า พระ ก. ได้มีหนังสือถึงจังหวัดหนองคาย เพื่อขอสำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีร้องเรียนกล่าวหานางสาวดี เจ้าหน้าที่สำนักงานทะเบียนอำเภอ ว่าใช้ดุลพินิจเกินกว่าที่ระเบียบกำหนดไว้ สร้างเงื่อนไขให้ล่าช้าเรื่องขอเปลี่ยนชื่อตัวบุตรสาวของนางแดง โยนงานให้เจ้าหน้าที่คนอื่น และพูดจาไม่เหมาะสม จังหวัดหนองคายมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่าจะรुकล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรและกระทบประโยชน์ได้เสีย และพระ ก. ก็ไม่ได้อยู่ในที่เกิดเหตุ เพราะเจ้าหน้าที่นิมนต์ไปพักอยู่ที่ห้องทำงาน เป็นเพียงผู้พานางแดงไปติดต่อราชการ ซึ่งก็ได้แจ้งผลการสอบข้อเท็จจริงให้ทราบโดยละเอียดแล้ว สุดท้าย เจ้าหน้าที่ก็ได้เปลี่ยนชื่อตัวให้ตามความประสงค์แล้วภายในวันเดียวกัน การเปิดเผยข้อมูลในสำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง จึงไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย พระ ก. จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า พระ ก. ผู้อุทธรณ์พร้อมด้วยข้าราชการ ๒ คน พานางแดงไปที่อำเภอเพื่อขอเปลี่ยนชื่อให้กับบุตรสาวจากนางสาวสวย เป็นนางสาวสวยกว่า ในการดำเนินการนี้ พระ ก. ได้กล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่สำนักงานทะเบียนอำเภอปฏิบัติหน้าที่ใช้ดุลพินิจเกินกว่าที่ระเบียบกำหนดไว้ สร้างเงื่อนไขให้การขอเปลี่ยนชื่อตัวล่าช้า โยนงานให้เจ้าหน้าที่คนอื่น พูดจาไม่เหมาะสม จะไม่ยอมเปลี่ยนชื่อให้ ต้องไปเอาหนังสือมอบอำนาจจากบิดามาก่อนจึงจะทำให้ ซึ่งเรื่องนี้ จังหวัดหนองคายได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเห็นว่าไม่มีมูล ให้อุติเรื่อง ซึ่งพระ ก. เมื่อได้รับทราบผลการดำเนินการแล้ว มีความสงสัย จึงมีหนังสือขอสำนวนการสอบสวนเรื่องดังกล่าว จังหวัดเห็นว่าเพื่อให้เกิดความชัดเจนรอบคอบ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงขึ้น โดยอาศัยข้อมูลเดิมและหาพยานเอกสารเพิ่มเติมอีกส่วนหนึ่ง สรุปว่า ไม่มีมูลและควรวุติเรื่อง และแจ้งผลการสอบข้อเท็จจริงให้พระ ก. ทราบ พร้อมทั้งมีคำสั่งไม่เปิดเผยสำนวนการสอบสวนตามที่มีคำขอ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า สำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่สำนักงานทะเบียนอำเภอ ได้เสร็จสิ้นและแจ้งผลให้ทราบแล้ว การเปิดเผยจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ และเป็นการแสดงความโปร่งใสตรวจสอบได้ ข้อมูลข่าวสารตามที่ขอนี้จึงเปิดเผยได้ เว้นแต่สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่อยู่ และลายมือชื่อของพยานบุคคล ผู้ให้ถ้อยคำ ที่เปิดเผยแล้วจะรुकล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรให้ปกปิดไว้ จึงวินิจฉัยให้จังหวัดหนองคายเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้แก่พระ ก.

แม้จะเป็นสิทธิของประชาชน แต่ก็ขอให้เข้าใจว่ามีระเบียบข้อปฏิบัติในการดำเนินการในแต่ละเรื่องอยู่ครับ เป็นข้าราชการอดทนไว้เนะครับ ทำหน้าที่ให้ถูกต้องครบถ้วน มีข้อสงสัยติดต่อหารือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th “ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ” (ที่ สค ๑๐๖/๒๕๖๑)

ขอตรวจสอบหน่อยครับ

เรื่องนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจครับ เป็นเรื่องที่ชาวบ้านในหมู่บ้านมีการเลือกตั้งแบบประชาธิปไตย เมื่อได้ตัวแทนแล้วก็ขอตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นกันก่อน ก็เชื่อว่าเมื่อได้รับเลือกเป็นตัวแทนหมู่บ้านแล้ว ชาวบ้านคงติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด ไปอ่านกันครับ

อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จัดการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านแทนตำแหน่งที่ว่างลง ก็มีผู้ลงสมัครหลายคน นายลำพูนก็สมัครรับเลือกด้วยเหมือนกัน แต่ไม่ได้รับเลือก จึงมีหนังสือถึงนายอำเภอสิงหนครขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านทั้งหมด เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของนายลำปาง เช่น ใบสมัครรับเลือกผู้ใหญ่บ้าน หนังสือรับรองการทำงานของ อบต. หนังสือรับรองหรือหนังสือลาออกของบริษัท น้ำตาล หนังสือบันทึกการสอบสวนตรวจสอบข้อเท็จจริง ระหว่างนายลำปางที่ให้ถ้อยคำต่อนายลำไย และเอกสารอะไรอื่นที่อำเภอสิงหนครจะให้ได้ อำเภอสิงหนครมีหนังสือแจ้งปฏิเสธเนื่องจากนายลำปางคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว นายลำพูนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

อำเภอสิงหนครมีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารที่นายลำพูนมีคำขอและอำเภอปฏิเสธไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยประกอบการพิจารณา และชี้แจงว่า นายลำพูนมีหนังสือสองฉบับ ไปขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของนายลำปางที่ได้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเห็นว่าอาจกระทบประโยชน์ได้เสียของนายลำปางจึงสอบถามว่าจะเปิดเผยหรือคัดค้านหรือไม่ ซึ่งนายลำปางได้มีหนังสือคัดค้าน จึงแจ้งปฏิเสธคำขอของนายลำพูน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกผู้ใหญ่บ้าน เป็นการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และการเลือกผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้วและอำเภอสิงหนครมีคำสั่งแต่งตั้งนายลำปางเป็นผู้ใหญ่บ้านแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพตามมาตรา ๑๕ (๒) ประกอบกับนายลำพูนเป็นผู้มีส่วนได้เสียจึงสมควรได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เพื่อรักษาสิทธิของตน แต่ใบสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน มีข้อมูลส่วนบุคคล เช่น หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน หมายเลขโทรศัพท์ ถ้าเปิดเผยแล้วจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร จึงควรปกปิดในส่วนนี้ไว้ จึงวินิจฉัยให้อำเภอสิงหนครเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องตามที่นายลำพูนมีคำขอ เว้นแต่ข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในใบสมัคร

ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้านก็ไม่ใช่ไรครับ ในฐานะลูกบ้าน ราษฎรในหมู่บ้านก็สามารถมีส่วนร่วมบริหารพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th (สค ๕/๒๕๖๑)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

อย่างนี้ ก็มีด้วย

เรื่องนี้่าศึกษาครับ ทั้งความเป็นมาและมุมมอง ตอนแรกดูเหมือนหน่วยงานกำกับเน้นหนาว่าไม่ให้เปิดเผยเอกสาร แต่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ท่านมองว่าอย่างไร

นายชันทองได้มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลดอนทอง เพื่อขอคัดถ่ายหนังสือแจ้งเวียนภายในกรณีคำสั่งศาลแขวงพิษณุโลก แต่องค์การบริหารส่วนตำบลดอนทองมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า นายชันเงินแจ้งไว้ว่าให้แจ้งเวียนให้ทราบภายในเท่านั้น ไม่ให้เผยแพร่กับบุคคลภายนอกเดี๋ยวจะนำไปฟ้องร้อง นายชันทองจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนทองมีหนังสือชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลดอนทองได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ตามที่นายอำเภอเมืองพิษณุโลกสั่งการให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ เพื่อใช้เป็นกรอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งบรรจุโครงการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ต่อมาคณะกรรมการฯ ที่ประกอบด้วยบุคคลที่มีรายชื่อตามคำสั่งได้ประชุมโดยมีนายแมงเม่าเป็นประธาน แต่ผู้อุทธรณ์คือนายชันทองไม่มีชื่อเป็นคณะกรรมการฯ และไม่ได้รับเชิญ ได้เข้าห้องประชุมโดยไม่ได้รับอนุญาต แล้วยังขัดขวางการประชุมจนต้องสั่งปิดการประชุม นายองค์การบริหารส่วนตำบลดอนทองจึงมอบอำนาจให้นายชันเงินแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน ฐานประพฤดิ์วุ่นวายในสถานที่ราชการ บุกรุกห้องประชุม ต่อมาได้รับแจ้งว่าศาลแขวงพิษณุโลกได้นัดสืบพยานโจทก์ ซึ่งนายชันทองได้ขอร้องกับนายชันเงินและนายแมงเม่าขอให้ยอมความและรับปากว่า จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนทองอีก ผู้เสียหายจึงไม่ติดใจดำเนินคดีโดยผู้เกี่ยวข้องทุกคนลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน โดยเอกสารชุดนี้ นายชันเงินได้ทำบันทึกมอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลดอนทองแจ้งเวียนทุกส่วนงานทราบ และไม่ให้นำไปเผยแพร่กับบุคคลภายนอก แม้หน่วยงานจะให้ความสำคัญกับการให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ แต่เห็นว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่ผู้ให้มาไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นจึงปฏิเสธ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า หนังสือแจ้งเวียนภายในกรณีคำสั่งศาลแขวงพิษณุโลก แม้นายชันเงินขอให้แจ้งเวียนแต่ไม่ให้เปิดเผยแก่บุคคลภายนอกก็ตาม แต่การแจ้งเวียนหนังสือเป็นการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานรัฐ และไม่มีเหตุผลตามมาตรา ๑๕ ที่จะไม่ต้องเปิดเผย ผู้อุทธรณ์คือนายชันทองมีชื่ออยู่ในหนังสือแจ้งเวียนดังกล่าวด้วย เป็นผู้มีส่วนได้เสียสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้รักษาสิทธิของตน การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ พิจารณาแล้วจึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลดอนทอง เปิดเผยข้อมูลข่าวสารหนังสือแจ้งเวียนภายในกรณีคำสั่งศาลแขวงพิษณุโลก พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้นายชันทอง

เรื่องนี้่าอาจเป็นเรื่องหวังดี อยากช่วยงานก็ได้ แต่เมื่อเขาไม่มอบหมายแล้วก็ไม่เป็นไร ไม่อย่างนั้นงานราชการอาจเสียหาย หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”